

Raad voor de
rechtspraak

aan Programmateam en stuurgroep
van 5.1(2)e
datum 23 maart 2023
versie 1.0 vastgesteld in stuurgroepvergadering van 5 april 2023
update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan

Communicatieplan Programma Meer en verantwoord publiceren

1. Inleiding

De openbaarheid en toegankelijkheid van de rechtspraak is een groot goed. Daarom is de openbaarheid van rechterlijke uitspraken in de Grondwet en verschillende verdragen vastgelegd, met als doel de controle van de rechter en rechtspraak te faciliteren en 'geheime' rechtspraak te voorkomen. De Rechtspraak ziet in het online publiceren van uitspraken een mogelijkheid om in belangrijke mate invulling te geven aan dit openbaarheidsbeginsel en heeft tegelijkertijd ook aandacht voor de mogelijke risico's die komen kijken bij het publiceren van meer uitspraken. De Werkgroep Openbaarheid heeft dit vastgelegd in de Visie op het online publiceren van uitspraken. Op basis van deze Visie is door de Raad voor de rechtspraak en de presidenten van de gerechten besloten om te streven naar een zo hoog mogelijke publicatiegraad van uitspraken.

Op verschillende terreinen heeft de Rechtspraak al initiatieven genomen die deze ambitie ondersteunen. Denk hierbij aan het projecten 'anonimiseren' en 'schrijfhulp'. De taak van het programma is dan ook vooral gericht op het creëren van samenhang tussen bestaande projecten, initiëren van ontbrekende projecten en het blijven sturen op het realiseren van de doelstelling.

Dit programma realiseert de juridische, organisatorische en technische fundamenten voor een zo hoog mogelijke publicatiegraad van uitspraken. Het uitgangspunt daarbij is 'publiceren tenzij'. Het programma richt zich op het totale proces van concipiëren, publiceren en raadplegen van uitspraken. De behoefte van de in- en externe gebruiker is daarbij leidend. De collega's worden waar mogelijk ontlast, de gebruiker van de uitsprakendatabank wordt ondersteund en de mogelijke nadelige gevolgen van een hogere publicatiegraad worden weggenomen of verkleind.

Het behalen van de volledige ambitie is een lange termijnopgave die op een gegeven moment (± 3 jaar) aan de staande organisatie is. Het programma verzorgt bij beëindiging handvatten waarmee de Rechtspraak zelf de ambitie op lange termijn (± 10 jaar) kan behalen.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 2 van 13

Het succes van het programma wordt afgemeten aan het realiseren van de beoogde doelstelling en baten voor de prijs van acceptabele lasten. De baten die voortkomen uit het programma kunnen bondig gedefinieerd worden als: 'De Rechtspraak publiceert méér rechterlijke uitspraken met een hogere kwaliteit en met zo min mogelijk inspanning van de organisatie'.

In dit plan zetten we uiteen hoe we de communicatie voor dit programma gaan inrichten en aanpakken. Communicatie is een continu onderdeel van het proces. Dat maakt dit document ook een levend document.

2. Communicatiedoelstellingen

Dit communicatieplan richt zich (vooralsnog) voornamelijk op de interne communicatie over het programma Meer en Verantwoord publiceren. We gaan (uiteindelijk) onze interne collega's vragen om hun werk (iets) anders te doen. Daarom is het van belang dat we onze communicatie nu richten op de interne medewerker en hen erbij te betrekken. Communicatie voor/naar externen is uiteraard ook van belang. Echter hoeven zij niks te doen /laten, zij dienen op dit moment met name geïnformeerd te worden over stand van zaken van het programma.

Met de communicatie willen we bereiken dat:

- alle medewerkers van de Rechtspraak weten wat de ambities ten aanzien van meer en verantwoord publiceren zijn en waarom dit van belang is voor (het vertrouwen in) de Rechtspraak;
- medewerkers aanvaarden dat het publiceren van uitspraken een kerntaak van de Rechtspraak is;
- alle medewerkers weten waar zij terecht kunnen met vragen/zorgen en op welke manieren zij kunnen bijdragen;
- medewerkers het vertrouwen hebben dat er is samengewerkt met collega's uit het primaire proces en er zowel intern als extern afstemming is gezocht over verschillende risico's en uitdagingen die gepaard gaan met het meer en verantwoord publiceren van uitspraken;
- alle rechters, gerechtsjuristen en administratief medewerkers weten wat er op den duur (concreet) van hen verwacht wordt en dat zij weten wat er voor hem verandert.

3. Doelgroepen

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 3 van 13

Het programma heeft te maken met verschillende doelgroepen. De interne doelgroepen vragen een andere aanpak dan de externe doelgroepen. Hieronder is kort weergegeven op welke doelgroepen we ons met name zullen richten.

Voornaamste interne doelgroepen

Rechtspraakmedewerkers, uitgesplitst (indien nodig) in:

- Medewerkers (en hun leidinggevenden) die zich bezighouden met
 - Conciipiëren van uitspraken
 - Pseudonimiseren van uitspraken
 - Publiceren van uitspraken
 - Raadplegen van uitspraken
- Bestuurlijk verantwoordelijken:
 - Gerechtsbesturen
 - PRO
 - KPO
 - GLO
 - SBO
 - Raad voor de rechtspraak
- Landelijk overleg hoofden communicatie (LOC)
- Kwaliteitscoördinatoren

Externe doelgroepen

- Praktijkjuristen/advocatuur
- Uitgevers
- Journalistiek
- Klankbord externe betrokkenen
- Wetenschappers/hogleraren
- Legal tech bedrijven
- Departement J&V
- Ministerie J&V
- NOVA

In afstemming met Public Affairs en Persvoorlichting van de Raad wordt een nadere externe communicatie-aanpak uitgewerkt. In aanloop daar naar toe wordt alvast een externe woordvoeringslijn opgesteld.

4. Communicatiestrategie en -uitgangspunten

Standaard uitgangspunten in de communicatie zoals we binnen de Rechtspraak met elkaar afspreken:

- We communiceren open, eerlijk, objectief en transparant over het programma MVP. We laten zien wat er gaat veranderen en hoe en wat dit betekent voor de

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 4 van 13

medewerkers. We laten zien wat er goed gaat en ook waar we tegen aanlopen en welke uitdagingen we tegenkomen.

- We ambiëren interactieve communicatie en niet alleen maar zenden van informatie. We reageren op reacties onder interne berichten (Intro) zodat iedereen zich gehoord voelt. We zorgen indien nodig dat misvattingen worden rechtgezet. We nuanceren informatie waar nodig.
- We betrekken de betreffende doelgroepen bij de afwegingen die gemaakt worden en besluiten die genomen worden.
- We informeren/communiceren eerst intern voordat we naar buiten treden: collega's moeten niet van een ander horen wat er in de eigen organisatie gebeurt.
- Strategie (communicatie binnen het grote geheel):
- We communiceren bij belangrijke mijlpalen en gebeurtenissen en hebben aandacht voor de processen en (menselijke) verhalen.
- We werken samen met betrokkenen bij gelieerde projecten, zoals Schrijfhulp en Anonimiseringstool en andere ontwikkelingen bijvoorbeeld binnen de portefeuille Data en Registers. We zorgen samen voor aansluiting bij (interne) mijlpalen en stemmen af met de betrokken communicatieadviseur.

5.1(2)i

Vorm:

- We maken gebruik van de bestaande (offline en online) communicatiekanalen- en middelen binnen de Rechtspraak en waar nodig ontwikkelen we nieuwe, aanvullende communicatiemiddelen. Uitgangspunt is zoveel mogelijk 'warme communicatie'; directe contacten en interactie.
- We gebruiken een afwisselende middelenmix (tekst, video, animatie, infographics) passend bij de boodschap en doelgroep.
- We gebruiken klare taal: zowel in onze communicatie over het programma als in het programma.
- De communicatie is een mix tussen persoonlijke en schriftelijke communicatie. We gaan niet alleen informatie zenden, maar halen het ook op en gaan waar kan/nodig is de dialoog aan.

5. Communicatiekernboodschap

Wat is de opdracht, waarom hebben we die opdracht en hoe we dat doen?

Raad voor de
rechtspraak

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 5 van 13

De openbaarheid en toegankelijkheid van de rechtspraak is een groot goed. De Rechtspraak ziet in het online publiceren van uitspraken een mogelijkheid om in belangrijke mate invulling te geven aan die openbaarheid. Het programma Meer en verantwoord publiceren realiseert de komende jaren de juridische, organisatorische en technische fundamenten voor een zo hoog mogelijke publicatiegraad van uitspraken. Het uitgangspunt daarbij is 'publiceren tenzij'. Het programma heeft een holistische aanpak waarbij gekeken wordt naar het totaal; van het schrijven van de uitspraak tot aan de publicatie van de uitspraak en de manier waarop de verzameling uitspraken te raadplegen is. De behoefte van de in- en externe gebruiker is daarbij leidend: om zo te komen tot een proces waarin dit alles goed geregeld en georganiseerd is. Collega's worden waar mogelijk ontlast, de gebruiker van de uitsprakendatabank wordt ondersteund en de mogelijke nadelige gevolgen van een hogere publicatiegraad worden weggenomen of verkleind.

De kernboodschap kan worden aangevuld met elementen als:

- De definitie van 'uitspraak', 'gepubliceerde uitspraak', 'publicatiegraad' en 'relevante uitspraak' is niet eenduidig binnen en buiten de Rechtspraak. Daar zijn we begonnen: wat bedoelen we nou eigenlijk?
- **5.1(2)b** [redacted],
is dat niet haalbaar met de huidige middelen. Daarom is er na de definitiefase gestart met het ontwerpen van de huidige en ideale situatie op basis van de behoefte van de gebruiker in plaats van ons gelijk op tastbare korte termijnresultaten te richten.
- **5.1(2)i** [redacted]
- Er is vanuit de Rechtspraak (en ketenpartners) nog geen helder standpunt in de afweging tussen het belang van openbaarheid en de gegevensbescherming van personen. Het is anno 2023 goed, gezien alle technologische ontwikkelingen, dit standpunt weloverwogen in te nemen. Aandacht voor de risico's voor een professioneel betrokken persoon die tot lengte van dagen ongepseudonimiseerd in gepubliceerde uitspraken op internet voorkomt, is daarbij van groot belang.

Ook nemen we deze elementen op in de reactieve woordvoeringslijn.

6. Communicatiemiddelen

Mogelijke middelen

- Fysieke en online bijeenkomsten
- Interviews voor publicatie op landelijk Intro

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 6 van 13

- FAQ/Q&A voor gebruikers (rechters, juristen, administratief medewerkers)
- Aansluiten bij bestaande werkoverleggen
- Introberichten
- Introsite 5.1(2)i
- Persberichten: landelijke media, vakbladen
- Opiniestukken
- Inzet social media
- Animatie
- Nieuwsbrief Rechtspraak
- Video
- Infographics/praatplaten
- Elevatorpitch voor stuurgroepleden > Huidige stand van zaken (met korte terugblik en uitkijk naar stip op de horizon).
- Dashboard met cijfers over uitspraken (rechtsgebied etc.) intern en extern

Lange termijn

- Informatiepagina op rechtspraak.nl voor stakeholders (journalisten, data-analisten, uitgevers) ?
- Ambassadeurs.
- De stuurgroepleden informeren als ambassadeurs van de verandering het eigen gremium (PRO, KPO, GLO en SBO) over het programma. Zij worden gevoed met informatie vanuit het programmteam.

7. Randvoorwaarden

Om de communicatie zorgvuldig te kunnen plannen, regisseren, uitvoeren en daarmee de beoogde doelstellingen te behalen, is een aantal randvoorwaarden van belang.

- Beschikbaarheid projectleider en programmteamleden voor inhoud en afstemming.
- Beschikbaarheid van tijd en 'handen' programmteamleden om met elkaar de communicatieve klus te klaren.
- Het tijdig betrekken van de communicatieadviseur en deze op de hoogte houden over de voortgang en ontwikkelingen, zodat tijdig strategisch en tactisch geadviseerd kan worden, en effectief en zorgvuldig gecommuniceerd kan worden.
- Helderheid in afstemmingsprocessen (wie moet waar meelesen en/of akkoord op geven) en wie is uiteindelijk verantwoordelijk voor de 'go' op (uitrol) communicatie (middelen).
- Beschikbaarheid van de juiste inhoudelijke informatie, en goede beschikbaarheid van overige betrokken (inhouds-)deskundigen om snel in te kunnen spelen op vragen.

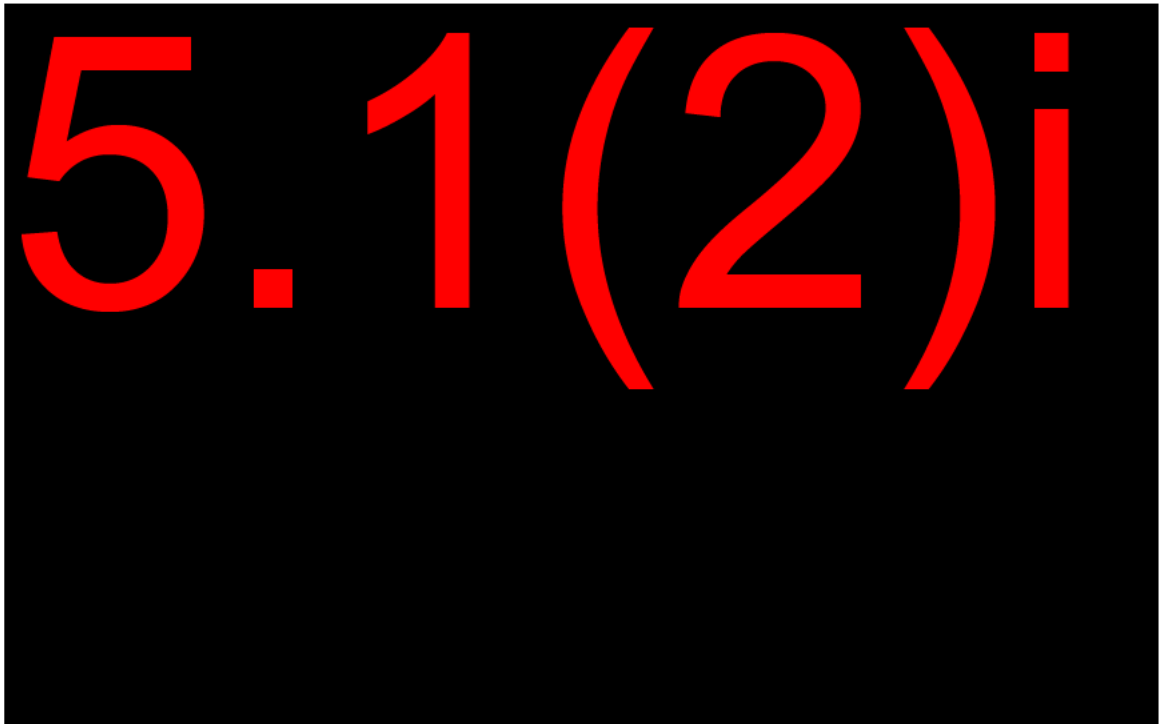
datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 7 van 13

- Snel kunnen schakelen als programmteam onderling, en tussen projectleider en opdrachtgever(s).
- Zorgvuldige afstemming met projecten en/of onderwerpen die een intern of extern raakvlak (kunnen) hebben met het programma.

Voordelen van het programmaresultaat

- Met de programmaresultaten voldoen we aan het openbaarheidsbeginsel.
- Er komt een uniforme werkwijze voor publicatie van uitspraken.
- De uitspraken zijn beter doorzoekbaar.
- Vindbaarheid grotere hoeveelheid jurisprudentie.
- We creëren overzicht in het uitsprakenlandschap.
- We gaan voldoen aan de AVG.
- We benutten kansen internationaal.
- **5.1(2)i**
-

Risico's

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
onderwerp Communicatieplan
versie 1.0
pagina 8 van 13

2. De omvangrijke omgeving waarin het programma zich beweegt, vraagt om continue bijdragen van verschillende kennishouders. Om enkele specifieke inhoudelijke kennisgebieden te noemen:

- de behoefte van interne en externe gebruikers om kennis te nemen van (verschillende) uitspraken,
- bewegingen op het gebied van publicatie van uitspraken in andere landen,
- gerelateerde wetgeving en richtlijnen waaronder ook de AVG,
- de mogelijkheden van het gebruik van data,
- het IV-landschap en werkprocessen in het verleden en heden.

Zonder de juiste kennis aan boord bestaat het risico dat het programma tijd verliest aan onnodige activiteiten. Om dat risico te verkleinen, bestaat het programmateam reeds uit collega's met verschillende kennis, kunde, achtergronden en netwerk. Daarnaast zal er een klankbordgroep worden ingericht met externe kennishouders vanuit diverse achtergronden.

8. Begroting en capaciteit

Voor de inzet van de reeds bestaande communicatiekanalen- en middelen binnen de Rechtspraak is in principe geen budget vereist. Het vereist wel goede input/tekst, tijd en 'handen' vanuit het programmateam. Er is ruimte in het programmabudget voor het geval er aanvullende middelen en/of inhuur nodig is.

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
 onderwerp Communicatieplan
 versie 1.0
 pagina 9 van 13

9. Communicatiekalender

Op basis van projectplanning vullen we de kalender. Het is een levend document. Per moment of mijlpaal kiezen we het passende middel. Dat kan ook wijzigen en aangepast worden; we leggen niet alles vooraf vast.

Datum	Mijlpaal	Middel	Boodschap/doel	Wie /opmerkingen
	Per mijlpaal	Woordvoeringslijn stuurgroep/ elevatorpitch	Huidige stand van zaken van het programma (met korte terugblik en uitkijk naar stip op de horizon).	5.1(2)e ism 5.1(2)e en afgestemd met Saskia
April 2023 - gereed		Fysiek ppt toelichten - 5.1(2)e praat MT Raad bij	Stand van zaken, nuanceren doel MVP	5.1(2)e en 5.1(2)e sluiten aan bij overleg
Juni – nov 2023	Planning	Bijeenkomst/informeel rondje gerechten	Het doel van die bijeenkomst is om te vertellen over het Programma en te spreken over de huidige werkwijze van publiceren van uitspraken in relatie tot de plannen van het programma en daarbij een blik te werpen op de toekomst (proces, ambitie, aantallen, kansen, knelpunten). Een onderwerp van gesprek is daarbij ook bijvoorbeeld wat er nu al gedaan zou kunnen worden om meer en verantwoord te publiceren – los van wat het programma te doen staat.	Doelgroep: contactpersonen, bestuurders, kwaco's en andere collega's die zich betrokken voelen. Vaste formatie: 5.1(2)e (presenteert) en 5.1(2)e 1 van de MVP-collega's probeert aan te sluiten. 5.1(2)e legt contact met de communicatie-afdelingen van de gerechten om ze van aanvullende informatie te voorzien en te vragen eventuele sentimenten te delen.

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
 onderwerp Communicatieplan
 versie 1.0
 pagina 10 van 13

Datum	Mijlpaal	Middel	Boodschap/doel	Wie /opmerkingen
Aug 2023		Opstellen reactieve woordvoeringslijn	Reactieve woordvoering klaar hebben in het geval externen vragen stellen over stand van zaken van het programma en/of als er Kamervragen gesteld worden.	Programmateam i.s.m. 5.1(2)e en 5.1(2)e (persvoorlichting Raad)
Sept 2023		Introbericht	Boodschap: Stand van zaken programma. Wat hebben we gedaan en waar zijn we nu mee bezig. Waar lopen we tegen aan en nuancering van de opgave. We focussen nu op de 236.000 uitspraken met een uitspraakdocument. Blik vanuit gerecht op veranderopgave.	Intern interview met Saskia en 5.1(2)e Korte terugblik, waar staan we nu en wat is er in het verschiet en de veranderopgave.
Aug 2023		Animatievideo	Het doel is dat de video/animatie aanvullend is op mondelinge en schriftelijke communicatie. 'Dat collega's/leidinggevenden/bestuurders weten waartoe het programma op aard is en wat het doel van het programma is en wat is de veranderopgave? Waarom openbaarheid? Waar werken we naartoe? Hoe doen we het verantwoord?	Koppelen aan interview, gebruiken bij bijeenkomsten, herhalen bij interne communicatie op intro. Toevoegen aan lokale narrowcasting.

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
 onderwerp Communicatieplan
 versie 1.0
 pagina 11 van 13

Datum	Mijlpaal	Middel	Boodschap/doel	Wie /opmerkingen
Sept – (2 mnd)		Enquête op uitspraken.rechtspraak.nl	Uitvraag om er onder meer achter te komen wie uitspraken zoekt (rol), welke informatie ze zoeken, hoe ze zoeken en of ze gewenste resultaat krijgen bij zoekvraag.	5.1(2)e in de lead ism LDCR
Sept / Okt 2023	Wijzigingen in e-archief	Introbericht Directe communicatie richting kwaco's en contactpersonen	Wijzigingen in opslagscherm e-archief + aandacht voor richtlijn inhoudsindicatie	5.1(2)e ism 5.1(2)e Deze wijzigingen betreffen quickwins in het huidige IV-landschap die voortkomen uit MVP-analyse
Sept 2023	Uitvoeringsagenda update		voortgangsrapportage op de uitvoeringsagenda	5.1(2)e en Saskia in lead, volgens werkwijze vanuit PRO.
Sept / okt 2023		'cijferverhaal' en visuele weergave (infographic?) van uitspraak-soorten met (grosso modo) volumes en een tijdspad voor publicatie <i>Is ook input voor Productontwerp en PRO verzamelagenda jan 2024</i>	Het verhaal van de cijfers en de ambitie. Doel is zorgen voor gezamenlijk beeld, hetzelfde verhaal vertellen op alle lagen; intern en extern. Voorkomen van ruis en licht tussen wat er in de media naar voren wordt gebracht en wat er intern en extern wordt gedeeld.	5.1(2)e maakt overzicht in afstemming met vakinhoud. Uitwerking verhaal: 5.1(2)e en 5.1(2)e i.s.m. 5.1(2)e en vervolgens in afstemming met Saskia en Henk. Via stuurgroep (Saskia) bespreken met portefeuillehouders (Henk en Jasper). NB: Toewerken naar antwoord op eventuele druk op méér publicaties, met Henk bespreken hoe hij het tijdspad voor de zaaksoorten die buiten MVP fase 1 vallen ziet. De aanpak bestaat uit meerdere stappen

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
 onderwerp Communicatieplan
 versie 1.0
 pagina 12 van 13

Datum	Mijlpaal	Middel	Boodschap/doel	Wie /opmerkingen
				1.Het verhaal; 2.Afstemming met Henk; 3.Interne comm; 4.Externe comm.
Najaar 2023	Rondje LEAN	(visueel) verslag	Kijken naar verspilling en bijsturen waar nodig. Feedbackloop organiseren en mensen meenemen in het proces	5.1(2)e en 5.1(2)e in de lead. Communicatie: collega's bevragen (video?) wat heeft het opgeleverd, zagen ze er tegenop. Wat ging goed, wat minder? Etc. Vanwege overlap met implementatie van de pseudonimiseringstool (vanaf eind Q4 2023), werken we hierbij nauw samen met pseudonimiseringsproject.
Q1 2024		5.1(2)e en 5.1(2)e praten PRO, SBO en KPO bij (in elk geval eerst PRO)	Stand van zaken, nuanceren doel MVP > toelichting/terugkoppeling in PRO Nieuwsbrief opnemen > kernboodschap	5.1(2)e en 5.1(2)e sluiten aan bij overleggen 5.1(2)e informeert bij 5.1(2)e 5.1(2)e voor plek op agenda.
Feb 2024		Dag van de publiceerder	Kickoff van communitygevoel. Onderling delen van best practices: gerechtsoverstijgend leren van elkaar. Verdieping op bepaalde onderwerpen.	5.1(2)e organiseert de dag.
Ntb	Kamerbrief	Nader te bepalen Opties: Actualiteitenmail Mail aan gerichte doelgroep	Intern informeren over de Kamerbrief die de minister stuurt over het publiceren van uitspraken	Wellicht niet nieuwswaardig voor Intro, maar bijvoorbeeld informeren PRO

datum 23 maart 2023 update 16 augustus 2023
 onderwerp Communicatieplan
 versie 1.0
 pagina 13 van 13

Datum	Mijlpaal	Middel	Boodschap/doel	Wie /opmerkingen
Ntb	Besluitvorming stuurgroep start realisatie	Ntb	Ntb	Idem
Ntb		Bijeenkomst/ gesprek openbaarheid vs privacy *	Dialogoog over de juridische vraagstukken	5.1(2)e is bezig met plannen bijeenkomst Werkgroep Openbaarheid * Er wordt gewerkt aan nadere uitwerking van vraagstuk openbaarheid vs privacy. Eerstvolgende stap is vraagstuk voorleggen aan Werkgroep Openbaarheid. Daarna Henk met dit vraagstuk naar PRO. Vervolgens vakinhoud bij onderwerp betrekken door Saskia en 5.1(2)e